

Geen dag zonder nacht

Ontwerp omslag en binnenwerk:
ST-DUO (Rotterdam)

Foto's maan:
NASA's Scientific Visualization Studio © 2022
via: <https://svs.gsfc.nasa.gov/4955>

Foto's Nachtleven:
Mark Bolk © 2022
Samenstelling en nabewerking door ST-DUO

ISBN 978 94 6249 945 4
E-ISBN 978 94 6249 946 1
NUR 740

Mazirel Pers is een imprint van
Walburg Pers

© 2022 De auteurs en Uitgeversmaatschappij
Walburg Pers, Zutphen

www.mazirelpers.nl
www.walburgpers.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeleenvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 j^o het Besluit van 20 juni 1974, Stb. 351, zoals gewijzigd bij het Besluit van 23 augustus 1985, Stb. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3051, 2130 KB Hoofddorp). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever te wenden.

De uitgeverij heeft ernaar gestreefd alle copyrights van in deze uitgave opgenomen illustraties te achterhalen. Aan hen die desondanks menen alsnog rechten te kunnen doen gelden, wordt verzocht contact op te nemen met Walburg Press.

Geen dag zonder nacht
Verhalen vanaf de dansvloer

Samengesteld door
Thys Boer & Jonasz Dekkers

Geek

zonde

r

Geek

zonde

r

an
dag
er
nacht

Inhoudsopgave

Inleiding	12
Fase 1: Op welke schouders staan we?	20
Rave is een doodsritueel, is dansen op ruïnes <i>Persis Bekkering</i> (Proza)	22
Als het strijkijzer heet is moet je strijken <i>DJ Moortje</i> (Interview)	26
's Nachts vind je mij <i>Sylvana Simons</i> (Essay)	32
Hardstyle: Een ode aan het gevoel <i>Edo van den Berg</i> (Essay)	34
De enige weg is voorwaarts <i>Merlijn Poolman</i> (Essay)	38
De nacht blijft <i>Tyler Koudijzer</i> (Poezië)	44
Fase 2: Wat is de nacht? En wat is muziek?	50
Transgressie bij maanlicht <i>Laisa Maria</i> (Essay)	52
De artiest als landschapsarchitect <i>Speedy J</i> (Interview)	56
Iemand, niemand, honderdduizend <i>Marian Donner</i> (Essay)	64
Ik ben de nacht <i>Cees de Beer</i> (Poezië)	70
Fase 3: Wie leeft er 's nachts?	74
La Carla <i>Joost van Bellen</i> (Proza)	76
Een toevluchtsoord voor extravagante nachtvlinders <i>Wasteland</i> (Interview)	82
Move Around Sound <i>Holly Dicker</i> (Interview)	86
Misdaad loont <i>Dario Goldbach</i> (Proza)	96
Het grootste lokale festival van Nederland <i>Zwarte Cross en de Rainbowband</i> (Interview)	100
Wij zijn de nacht <i>Teddy Tops</i> (Poezië)	106

Fase 4: Hoe leven we in de nacht?	112
De invloed van Afrikaanse muziek is overal <i>Philou Louzolo</i> (Interview)	114
Oeteldonkse nachten <i>Lidwien van Noorden</i> (Essay)	122
Van bandjeswedstrijd tot grootste showcasefestival van Europa <i>Eurosonic Noorderslag</i> (Interview)	126
De man in het zwart <i>Haroon Ali</i> (Proza)	132
Een drukke, levendige straat is veiliger dan een donker steegje <i>Mirik Milan</i> (Interview)	144
Gemeenschapszorg: suggesties van een oude genderclown <i>non van Driel</i> (Essay)	150
Enchantress <i>Amara van der Elst</i> (Poezië)	154
Fase 5: Waar gaan we naartoe?	158
De ballroom community: gekozen families die meer erkenning verdienen <i>Elejandro Martinez</i> (Interview)	160
Klinkt er toekomstmuziek in Den Haag? <i>Future Intel</i> (Essay)	164
Maatschappelijk engagement van het festival: Create your own stars! <i>Milkshake Festival</i> (Interview)	168
Als de vrouw het naar haar zin heeft in de club profiteert iedereen <i>Delicia Celik</i> (Interview)	174
Het gevaar van de schaalvergroting van evenementen <i>Black Sun Empire</i> (Interview)	178
Mijn afscheidsbrief aan de nacht <i>Shirin Mirachor</i> (Essay)	184
Nacht en leven <i>Dean Bowen</i> (Poezië)	188
Nawoord	192
Register	194

Inleiding

Wanneer een zintuig stopt met functioneren, nemen de andere vier het over – ze worden niet per se sterker, we werken alleen beter met ze samen. Zelfs al binnen een uur: als het licht uitgaat, wanneer je na een lange dag in bed ligt of wanneer je een donkere nachtclub binnenstapt, worden de andere werknemers van ons bestaan wakker. Het duurt slechts zo'n drie kwartier voordat ze aan de slag gaan. Onze vingertoppen worden gevoeliger en we kunnen beter lokaliseren waar geluid vandaan komt, we onderscheiden smaken beter en ruiken geuren scherper. Het brein beweegt, met name 's nachts.

Tegelijkertijd is het bijzonder dat de mens 's nachts urenlang ongestoord moet kunnen slapen om overdag (gezond) te leven – enkel grote mensapen doen dat ook. Dat komt omdat de primate de cognitieve capaciteiten bezit om hoog in de bomen een platform te bouwen waar hij zonder door roofdieren gestoord te worden gerust kan slapen. Gorilla's slapen twaalf uur, chimpansees zo'n acht, net als wij. De rest van het dierenrijk slaapt op compleet uiteenlopende manieren. Dolfijnen slapen één hersenhelft per keer, zodat ze hun hele leven lang 24 uur per dag alert zijn. Zeevogels slapen in vlucht in intervallen van tien seconden op hoge luchtstromen zodat ze niet in het water vallen. De reden dat wij geëvolueerd zijn om dermate veel en bovendien ongestoord slaap nodig te hebben, is dus omdat we slim genoeg zijn om ons te beveiligen en misschien naïef genoeg om ons veilig te wanen. Maar hoe zit het met de mensen die ervoor kiezen 's nachts wakker te zijn? Hoe zit het met hen die zichzelf in donkere clubs aan de nacht geven? Die zich niet in een bed of platform hoog in de bomen veilig wanen, maar juist op repetitieve beats in de duisternis? Met hen bij wie gevoel, gehoor, smaak en reuk vaak beter met elkaar samenwerken? Hoe zit het met de nachtdieren van onze maatschappij?

Vanuit die vragen hebben Thys Boer (voorzitter van de onafhankelijke nachtraad N8W8 Rotterdam en kerndocent Leisure & Events Management aan de Willem de Kooning Academie) en ik, Jonasz Dekkers (schrijver en journalist bij *NRC Handelsblad* en promovendus in de filosofie aan de Leiden Universiteit), de verhalenbundel die voor je ligt samengesteld. Met deze bundel willen we een vuist maken voor de Nederlandse nacht, zonder dat deze een expliciet pleidooi voor de waarde van het nachtleven behelst – daarmee wordt het onderwerp onherroepelijk een klaagzang over de huidige stand van zaken (zeker schrijvend in het eerste jaar na de coronacrisis). De nacht, zijn leven en zijn cultuur zijn meer waard dan een beklag – het zijn onderwerpen om te vieren. We spreken daarom vanuit de geest van Anton Tsjechov, wanneer hij in een brief aan zijn broer zoveel schrijft als ‘vertel me niet dat de maan schijnt, maar toon me de schittering van het licht in gebroken glas.’ De Nederlandse nacht is namelijk meer dan slechts de achtergrond waartegen de maan schijnen mag: ze is zowel de reflectie van het maanlicht als de scherven van weerschijning. Ze is zowel schitterend als gebroken.

Ons nationale nachtleven is al jaren een ondergeschoven kindje, zowel in de politiek als in de publieke opinie. En dat terwijl onze dansvloercultuur ons meest bekende en misschien zelfs ons meest gewaardeerde (immateriële) exportproduct is: Nederland staat al decennia wereldwijd bekend om zijn vooruitstrevende nachtleven en muziekevenementen. Neem het Amsterdam Dance Event, waar in 2019 ruim 400.000 bezoekers uit 146 verschillende landen op afkwamen, of de gabberscene, de enige jongerencultuur die in Nederland is ontstaan en wereldwijd impact heeft gehad. Of het feit dat je op de grootste podia ter wereld geregeld Nederlandse dj's terug kunt vinden en dat we ooit mijlenver voorliepen met ons toentertijd relatief progressieve drugsbeleid. Ook bekleedden we internationaal een voorlopersrol als het gaat om cultureel nachtbeleid en het concept van het nachtburgemeesterschap.

En toch is het ook zo dat de Nederlandse nacht de afgelopen jaren aan schittering heeft moeten inboeten. Tussen 2008 en 2017 daalde het aantal discotheken en nachtclubs in Nederland met bijna de helft: van 312 naar 174. De verwachting van onderzoeksbureau Van Spronsen & Partners is dat deze daling voorlopig nog wel even zal doorzetten. Nu kunnen we het natuurlijk ellenslang hebben over de rol van het nachtleven tijdens de coronacrisis – en dan met name over de manier waarop het nachtleven benaderd en (niet) gezien werd door het kabinet. De kern van het verhaal is dat de Nederlandse